

Rešerše - Záznamy Článků v časopise v databázi NPKK

1

Náměty k realizaci komunikační výchovy / [Subjects to the realization of communication education] / Jasňa Šlédrová -- čeština

In: Obecná/občanská škola -- [CZ] -- Roč. 1, č.5 (1995), s.12.

Komunikační výchova a úspěšná komunikace žáků. Receptivní dovednosti a porozumění textu. Produkce vlastních textů žáků. Návnik kultivovaného mluveného projevu. Podmínky pozitivní komunikace a vzájemné porozumění při rozhovoru.

komunikace ; výchova ; jazyková výuka ; verbální komunikace ; žák ; porozumění textu ; ústní projev ; Česká republika

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=40455

2

O čtenářské gramotnosti žáků základních škol / [On reader's literacy of primary school pupils] / Jana Straková, Vladislav Tomášek -- čeština

In: Česká škola -- [CZ] -- Roč. 2, č.6 (1995/96), příl. s.1-7.

Výsledky výzkumu čtenářské gramotnosti žáků 3. a 8.ročníku základních škol. Test zjišťoval, do jaké míry jsou děti schopny porozumět čtenému textu, jak ho dokáží interpretovat a po jakou dobu jsou schopny s textem pracovat. Textové materiály, žákovské testy, dotazníky.

čtenářství ; práce s textem ; porozumění textu ; základní škola ; průzkum ; ročník 3 ; ročník 8 ; 1994/95

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=40656

3

Nestačí číst, je třeba chápat / [It is not sufficient to read, it is necessary to understand] / Radka Kvačková -- čeština

In: Lidové noviny -- [CZ] -- Roč. 9, č. 17.VIII. (1996), s.3.

Zpráva o výzkumu čtenářských dovedností, který proběhl ve 32 školských systémech na celém světě, se týkal i 130 základních škol v České republice (3. a 8.ročník). Hodnotila se míra porozumění přečtenému textu a pochopení jeho hlavní myšlenky. Výsledky výzkumu.

čtenářství ; čtení ; dovednost ; porozumění textu ; práce s textem ; základní škola ; průzkum ; komparace ; Česká republika ; ročník 3 ; ročník 8

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=43699

4

Rozdíly mezi základními školami v České republice z hlediska úrovně čtenářské gramotnosti jejich žáků / [Differences among primary and lower secondary schools in the Czech Republic from the viewpoint of reader's literacy level of their pupils] / Jana Straková -- čeština

In: Učitelské noviny -- [CZ] -- Roč. 99, č.38 (1996), příl. s.3-4.

Výsledky výzkumu čtenářské gramotnosti žáků, který proběhl ve školním roce 1994/95 ve 3. a 8.ročnících náhodně vybraných 130 základních školách. Testy zjišťovaly úroveň schopnosti dětí porozumět čtenému textu a pracovat s informacemi, které jsou v textu obsaženy.

čtenářství ; čtení ; práce s textem ; porozumění textu ; gramotnost ; základní škola ; průzkum ; komparace ; Česká republika ; ročník 3 ; ročník 8 ; 1994/1995

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=43700

5

Rozvíjení axiologické slovní zásoby studentů / [Development of axiological vocabulary of students] /

Arkadiusz Cielinski ; [Překl.] Jiří Zeman -- čeština

In: Češtinář -- [CZ] -- Roč. 8, č.4 (1997/98), s.97-104.

Problematika rozvoje axiologické slovní zásoby. Popis metody, která je využitelná při obohacování slovní zásoby studentů. Pohledy, které určují základ činnosti při výuce slovní zásoby, popis prvního pokusu. Důvody, které vedly ke změně podoby jazykové hodiny, důvody pro korelování studentova získávání vědomostí o literatuře a slovní zásobě. Příklady záznamů hodin založených na metodě rozvoje porozumění axiologickým pojmům ve spojení s analýzou literárních textů. Vývoj slovní zásoby.

polština ; mateřský jazyk ; vyučovací metoda ; slovní zásoba ; práce s textem ; porozumění textu ; výzkum ; střední škola ; Polsko

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=55895

6

K některým aspektům a možnostem nácviku komunikativní dovednosti číst / [To some aspects and possibilities of the training of communicative ability to read] / Bronislava Hrabánková -- čeština

In: Češtinář -- [CZ] -- Roč. 8, zvl.č. (1997/98), s.13-14.

Příspěvek ze semináře věnovaného didaktice češtiny v 1.-5.ročníku ZŠ (Hradec Králové, 18.-19.9.1996). Systematický nácvik čtení ve 4.ročníku ZŠ ve smyslu komunikativní dovednosti. Typy čtecích dovedností: čtení věcné a čtení praktické s porozuměním. Zásady pro výběr textů určených k nácviku. Typy úkolů vhodných k nácviku čtecích dovedností a ověření dosažené úrovně.

literární výchova ; čtení ; ústní projev ; verbální komunikace ; porozumění textu ; základní škola ; konference ; Hradec Králové ; ročník 4 ; 1996

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=58463

7

Neslyšící se číst naučí, ale význam textu špatně chápou / [The deaf can learn to read, but they wrongly understand the sense of a text] / Anna Červenková -- čeština

In: Lidové noviny -- [CZ] -- Roč. 12, č. 24.IX. (1999), s.20.

Článek se zabývá problémy se čtením sluchově postižených dětí. Neslyšící dítě se sice číst naučí, ale často mu uniká smysl textu. Chybí mu učení odposloucháváním a srovnávání odposlouchaného se zkušeností (jak je tomu u zdravých dětí). Federace rodičů a přátel sluchově postižených připravila proto brožuru "Co a jak číst se sluchově postiženým dítětem", ve které jsou vysvětleny základní postupy a taktika. Krátká charakteristika publikace.

sluchově postižený ; neslyšící ; dítě ; čtení ; práce s textem ; porozumění textu ; technika čtení ; výuka

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=63817

8

Jak vypadají úlohy výzkumu PISA? / [How do tasks of the PISA survey look like?] / Jana Palečková --

čeština

In: Učitel'ské listy -- [CZ] -- Roč. 8, č.3 (2000/01), s.15-17.

Popis struktury úloh výzkumu úrovně čtenářské, matematické a přírodovědné gramotnosti žáků. Ukázka jedné úlohy z oblasti čtenářské gramotnosti, jedné úlohy z matematiky a jedné úlohy z biologie.

výzkum ; test ; úroveň vědomostí ; žák ; komparace ; matematika ; čtení ; porozumění textu ; přírodní vědy ; přírodovědný předmět ; biologie ; PISA

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=69309

9

Analýza žákovy práce s textem / [The analysis of pupil's work with the text] / Marie Solárová -- čeština -- Lit.6

In: Pedagogická orientace -- [CZ] -- , č.4 (2000), s.76-80.

Práce žáků s textem je stále častěji v popředí vědeckých výzkumů. Nedostatek zkušeností žáků v práci s textem a neochota učitelů učit žáky s textem pracovat. V článku jsou uvedeny výsledky ankety předložené 67 studentům 2.ročníku gymnázia. Cílem bylo zjistit, jak žáci vnímají práci s textem, co o ní soudí a proč se učí s textem pracovat. Význam srozumitelnosti, názornosti a přehlednosti textu. Text žáky učí hloubkovějšímu stylu učení, samostatnosti, hledání vztahů mezi pojmy a soustředěnosti.

učení ; žák ; práce s textem ; porozumění textu ; pedagogický výzkum ; gymnázium ; styl výuky

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=73126

10

Porozumění čtenému textu / [Reading comprehension] / Jaroslava Loudová -- čeština

In: Český jazyk a literatura -- [CZ] -- Roč. 51, č.9/10 (2000/01), s.230-234.

Zamyšlení nad tím, jak vedou učitelé žáky k porozumění čtenému textu. Co by měl obsahovat test porozumění čtenému textu, příklady otázek. (Test vychází z úryvku Hrubínovy divadelní hry Kráska a zvíře uvedeného v Čítance pro 8.ročník ZŠ). Vyhodnocení testu.

čeština ; literární výchova ; práce s textem ; porozumění textu ; test ; základní škola

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=73178

11

Čtení s porozuměním a čeští neslyšící / [Reading comprehension and the Czech aurally handicapped] / Marie Poláková -- čeština -- lit.6

In: Speciální pedagogika -- [CZ] -- Roč. 11, č.4 (2001), s.207-219.

Otázka čtenářské gramotnosti u žáků škol pro sluchově postižené. Výzkum úrovně funkční čtenářské gramotnosti českých neslyšících. Způsob práce s testovými materiály. Forma zadání testové položky. Způsob vyjádření správné odpovědi (alternativy) ve vztahu k vyjádření příslušné informace v textu. Závěry. Ukázka testu a analýza testových položek a odpovědí.

neslyšící ; sluchově postižený ; čtení ; gramotnost ; funkční gramotnost ; práce s textem ; porozumění textu ; výzkum ; test

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=75219

12

Českým školákům chybí samostatnost / [Czech pupils miss independence] / Simona Holecová -- čeština

In: Mladá fronta dnes -- [CZ] -- Roč. 12, č. 14.XII. (2001), s.B/8.

Podle výsledků mezinárodního výzkumu OECD - PISA 2000 jsou naši patnáctiletí žáci ve čtenářské gramotnosti podprůměrní. Ukázalo se, že čeští školáci neumějí pracovat s textem, byť popisuje situace z každodenního života. Většina žáků neumí najít v textu to podstatné, informaci si v hlavě přebrat, zařadit do kontextu a použít: interpretovat ji a zaujmout k ní nějaké stanovisko. V tabulce je srovnání čtenářské gramotnosti (výzkumu PISA) podle jednotlivých zemí.

čeština ; práce s textem ; porozumění textu ; funkční gramotnost ; informační gramotnost ; žák ; úroveň vědomostí ; dovednost ; pedagogický výzkum ; komparace ; PISA ; Česká republika ; 2000

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=76619

13

Jak reagují na výsledky průzkumu PISA v Německu? / [Response on the PISA results in Germany] / Karel Rýdl -- čeština -- Lit.2

In: Učitelství listy -- [CZ] -- Roč. 9, č.8 (2001/02), s.21-22.

Sledování a analýza diskuse mezi veřejností, odborníky i politiky v Německu po zveřejnění pro tuto zemi nelichotivých výsledků mezinárodního výzkumu čtenářské, přírodovědné a matematické gramotnosti PISA. Konceptní návrh německého odborového svazu výchovy a vědy na zlepšení kvality škol. Opatření Evropského fóra pro svobodu ve výchově vyvozená z průzkumu PISA 2000.

diskuse ; test ; úroveň vědomostí ; dovednost ; schopnost ; matematika ; přírodní vědy ; porozumění textu ; návrh ; koncepce ; zlepšení ; kvalita vzdělání ; PISA ; SRN

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=77089

14

Mezinárodní výzkum PISA - čtenářská gramotnost / [International survey PISA - reading literacy] / Iveta Kramplová, Eva Raabová -- čeština

In: Učitelství noviny -- [CZ] -- Roč. 105, č.5 (2002), s.15-17.

Jednou z oblastí, kterou sledoval mezinárodní výzkum OECD PISA 2000, byla čtenářská gramotnost patnáctiletých žáků v národním jazyce. Výzkum se nezaměřoval na znalosti, ale na žákovské dovednosti - tj. obecné porozumění textu, získávání informací z textu, vytvoření interpretace, posouzení obsahu a formy textu. Ve čtenářské gramotnosti se naši žáci zařadili k podprůměru. Ukázky výchozích textů, které byly ve výzkumu používány. Postup při vyhodnocování žákovských odpovědí.

žák ; porozumění textu ; práce s textem ; čeština ; znalost ; dovednost ; úroveň vědomostí ; pedagogický výzkum ; srovnávací výzkum ; PISA ; Česká republika ; věk 15 ; 2000

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=77182

15

Co na srdci, to na jazyku aneb Jak naši žáci vnímají obrazný jazyk / [Czech pupils' perception of metaphorical language] / Milena Frydrychová -- čeština

In: Český jazyk a literatura -- [CZ] -- Roč. 52, č.7/8 (2001/02), s.169-174.

Využití obrazných vyjádření - přísloví, pořekadel, pranostik, rčení, úsloví, přirovnání při hodinách češtiny (v hodinách slohu, literatury i mluvnice). Jak děti chápou lidovou slovesnost, výsledky průzkumu, který probíhal v listopadu 2000 na sedmi školách.

čeština ; výuka ; porozumění textu ; průzkum ; základní škola ; gymnázium ; lidová kultura

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=77567

16

Předčítání ještě není správné čtení / [Reading aloud is not still the right reading] / Martina Šrámková -- čeština
In: Lidové noviny -- [CZ] -- Roč. 15, č. 5.IV. (2002), s.17.

Odborníci se dohadují, zda se v českých základních školách nepoužívá pro výuku čtení špatných metod. Plynulá a rychlá četba ještě neznamená, že dítě umí číst. Někdy jde pouze o identifikaci znaků (písmen) bez pochopení toho, co žák čte. Aby se dalo říct, že žák umí dobře číst, musí čtenému textu také rozumět a najít v něm podstatné. Několik způsobů (včetně příkladů), jak učit dítě správně číst.

čtení ; výuka ; porozumění textu ; vyučovací metoda ; žák ; mladší školní věk ; základní škola

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=77903

17

Můžeme být spokojeni s úrovní čtenářských dovedností našich žáků? / [Can we be satisfied with the level of reading skills of our pupils?] / Jana Straková -- čeština

In: Moderní vyučování -- [CZ] -- Roč. 8, č.4 (2002), s.19-22.

Cíle mezinárodního výzkumu PISA, který zkoumal úroveň čtenářských, matematických a přírodovědných vědomostí a dovedností žáků, kteří ukončili povinnou školní docházku. Zjišťování míry připravenosti žáků na budoucí život - aplikace vědomostí a dovedností při řešení každodenních úkolů a problémů. Obsah testu, jeho struktura, konstrukce úloh. Ukázky typické úlohy. Názory pedagogické a odborné veřejnosti na podprůměrné výsledky českých dětí, zejména v oblasti čtení a práce s textem (příčiny, možnosti zlepšení).

test ; úroveň vědomostí ; dovednost ; znalost ; čtení ; gramotnost ; funkční gramotnost ; porozumění textu ; výzkum ; pedagogický výzkum ; srovnávací výzkum ; kvalita vzdělání ; PISA ; Česká republika

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=78305

18

Specifické strategie využívané neslyšícími respondenty v testech čtenářských dovedností / [Specific strategies used by deaf respondents in reading ability tests] / Marie Poláková -- čeština -- lit.3

In: Čeština doma a ve světě -- [CZ] -- Roč. 10, č.2/3 (2002), s.168-173.

Možnosti a způsoby využití tzv. strategie vizuálního srovnávání (SVS),(Visual Matching Strategy), v testech čtenářských dovedností pro neslyšící a jejich výsledky. Poučení pro ty, kdo testy hodnotí a kdo je připravují.

neslyšící ; sluchově postižený ; čtení ; porozumění ; porozumění textu ; práce s textem ; test ; hodnocení

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=80719

19

Slyší Červená Karkulka? / [Problems of teaching children with impaired hearing to read] / Dana Vodrážková -- čeština -- Lit.5

In: Čeština doma a ve světě -- [CZ] -- Roč. 10, č.2/3 (2002), s.173-177.

Návod, jak překonat některé problémy související s výukou čtení u neslyšících nebo nedoslýchavých dětí. Rodiče by neměli nácvik čtení ponechat jen na škole, ale sami k němu aktivně přistoupit a mít stále na paměti, že je třeba, aby se děti naučily nejen dávat písmena do souvislosti s hláskami, ale aby zvládly porozumět textu. Proto je třeba, aby o tom, co budou číst, měly už napřed dostatek informací. Osvědčuje se také upravit texty na základě životních zkušeností a znalostí neslyšících.

neslyšící ; sluchově postižený ; dítě ; čtení ; výuka ; porozumění textu ; práce s textem ; pohádka ; postoj rodičů

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=80721

20

Některé možnosti úprav textů pro neslyšící čtenáře / [Adaptation of texts for deaf readers] / Iva Červinková -- čeština -- Lit.10

In: Čeština doma a ve světě -- [CZ] -- Roč. 10, č.2/3 (2002), s.187-190.

Pro neslyšící čtenáře je třeba zvýšit explicitnost textu (nahrazení dějových substantiv větnými konstrukcemi, výběr vhodných spojovacích výrazů - rozdíl mezi spojkou ale a a ve významu odporovacím - potřeba zjednodušení syntaxe souvětí i rozvitých jednoduchých vět, používání pevné kompozice s mezititulky apod., vizuálního strukturování textu v prostoru, různých typů písma, grafů, tabulek a schémat).

neslyšící ; sluchově postižený ; čtení ; text ; práce s textem ; porozumění textu

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=80724

21

Mezinárodní výzkum čtenářské gramotnosti PIRLS [International research on readers' literacy PIRLS] / -- čeština

In: Školství -- [CZ] -- Roč. 11, č.18 (2003), s.4. Pokrač.

Výzkum RLS (Reading Literacy Study) z r.1991. Replikace tohoto výzkumu v r.2001 pod názvem PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study). Srovnávací výzkum zjišťoval úroveň čtenářské gramotnosti žáků 4.ročníků základních škol (věk, kdy žáci zvládli techniku čtení a začínají ho používat jako prostředek k dalšímu vzdělávání) ve 30 zemích celého světa. Schopnosti žáků vyšších ročníků pracovat s textem jako zdrojem informací. Výzkum je projektem Mezinárodní asociace pro hodnocení výsledků ve vzdělávání IEA.

čtení ; práce s textem ; funkční gramotnost ; základní škola ; pedagogický výzkum ; práce s informacemi ; srovnávací výzkum ; mezinárodní spolupráce ; porozumění textu ; RLS

PIRLS ; ročník 4

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=83118

22

Nejen učit, i vychovávat je třeba / [It is necessary to educate, not only to teach] / Eva Beránková -- čeština

In: Český jazyk a literatura -- [CZ] -- Roč. 54, č.1 (2003/04), s.18-21.

Problematika integrace handicapovaných žáků mezi zdravé žáky - práce s textem Tání Fischerové Jeden den v K. při hodině češtiny na základní škole. Zadání úkolu a jeho dvojí cíl: ověřit, zda se dokázali žáci vcítit do myšlení a jednání postav, tedy zda a jak porozuměli textu; rozvíjet vyjadřovací dovednosti žáků.

čeština ; sloh ; výuka ; rozvíjení schopností ; vyjadřování ; práce s textem ; rozbor textu ; porozumění textu ; integrace žáka ; postižený ; postoj žáka ; vcítění ; výchovné působení

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=85488

K reliabilitě měření literární recepce sémantickým diferencíalem / [To the reliability of measuring literary reception with semantic differential] / Jaroslav Vala -- čeština -- lit.4

In: Pedagogická orientace -- [CZ] -- , č.2 (2003), s.98-103.

Stať se zabývá otázkou spolehlivosti a přesnosti měření sémantickým diferencíalem modifikovaným ke zkoumání literární recepce. Vycházíme z výzkumu, při kterém středoškolští studenti posuzovali dvanáct lyrických básní s přírodní tematikou. Získané výsledky byly podrobeny faktorové analýze, při níž jsme sledovali nasycenost škál jednotlivými faktory. Reliabilita použitého měrného nástroje byla ověřována metodou půlení (half-split method) a Cronbachovým koeficientem alfa. Obě metody prokazují vysokou reliabilitu provedených měření.

pedagogický výzkum ; sémantika ; literatura ; poezie ; měření ; výzkumná technika ; faktorová analýza ; porozumění textu ; vnímání

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=86461

Ukázkové úlohy z mezinárodních srovnávacích testů pro patnáctileté žáky [Sample problems from international comparative tests for 15 year old students] / -- čeština

In: Školství -- [CZ] -- Roč. 12, č.7 (2004), s.7.

Úloha z oblasti biologie z mezinárodních srovnávacích testů pro 15 leté žáky zjišťuje schopnost porozumění textu a koncentraci na nejdůležitější informace. Populárně vědecký text popisuje vyhledávání potravy včel, způsob předávání zprávy o jejím výskytu, zpracování nektaru a výrobě medu v úlu. Žáci odpovídali na dvě otázky testovou formou výběru odpovědi, odpověď na třetí otázku tvořili sami.

porozumění textu ; biologie ; informační gramotnost ; vyhledávání informací ; hodnocení žáka ; metoda hodnocení ; starší školní věk ; test

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=86954

Čtení v hodinách zeměpisu / [Reading in geography lessons] / Dana Řezníčková -- čeština -- lit.3

In: Geografické rozhledy -- [CZ] -- Roč. 13, č.4 (2003/04), s.98-99.

Při práci se souvislými i nesouvislými texty vykonává žák široké spektrum čtenářských aktivit. Ty lze rozdělit na 5 základních typů činností: obecné porozumění, získávání informací, vytvoření interpretace, posouzení obsahu a formy textu. Všechny činnosti je možné procvičovat i při výuce zeměpisu. Žák může při čtení textu posuzovat jeho vypovídací hodnotu, skutečnost, zda název příspěvku odpovídá jeho obsahu apod. Několik úloh pro procvičování čtení v hodinách zeměpisu.

zeměpis ; čtení ; výuka ; mezipředmětové vztahy ; práce s textem ; porozumění textu ; funkční čtení ; cvičení ; ukázka

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=89018

26

České děti ve školách zatím jen bifujují : [Czech children only cram at school] / vláda si od větší svobody učitelů slibuje lepší výuku bez záplavy životopisných dat a s více souvislostmi / Johanna Grohová, Lenka Petrášová -- čeština

In: Mladá fronta dnes -- [CZ] -- Roč. 15, č. 7. XII. (2004), s. A/3.

Výsledky mezinárodního (OECD) průzkumu znalostí žáků základních škol v přírodních vědách, matematice, řešení problémů a v čtenářské gramotnosti. České děti se v matematice umístily na třináctém místě a v přírodních vědách na devátém. Co českým školákům nejde, je schopnost najít v textu informace a pracovat s nimi. Ve čtenářské gramotnosti jsou české děti až na 24. místě.

úroveň vědomostí ; znalost ; matematika ; přírodovědný předmět ; porozumění textu ; práce s textem ; funkční gramotnost ; základní škola ; žák ; statistická data ; srovnávací výzkum ; výsledek výzkumu ; Česká republika
ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=94954

27

Učení pro život : [Learning for life: results from OECD's PISA 2003 research] / výsledky výzkumu OECD PISA 2003 / Jan Koucký, Jan Kovařovic, Jana Palečková, Vladislav Tomášek ; [Spolupráce] Jiří Papánek, Eva Potužníková, Martin Zelenka -- čeština

In: Učitelské noviny : týdeník pro učitele a přátele školy -- ISSN 0139-5718 [CZ] -- Roč. 107, č. 46 (2004), příl. s. 1-20.

Předkládaný materiál shrnuje hlavní výsledky druhé fáze mezinárodního výzkumu OECD PISA, která vyvrcholila sběrem dat v r. 2003. Výzkum testoval úroveň čtenářské, matematické a přírodovědné gramotnosti u patnáctiletých žáků všech typů škol. Srovnání výsledků v ČR se zeměmi OECD.

matematika ; přírodovědný předmět ; porozumění textu ; informační gramotnost ; funkční gramotnost ; úroveň vědomostí ; žák ; srovnávací výzkum ; komparace ; statistická data ; PISA ; Česká republika ; věk 15 ; 2003
ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=99955

28

Čtení v hodinách zeměpisu / [Reading in geography lessons] / Dana Řezníčková -- čeština

In: Geografické rozhledy -- [CZ] -- Roč. 13, č.5 (2003/04), příl. s.1-4. Pokrač.1.

Článek navazuje na 1.díl předchozího čísla Geografických rozhledů, který se zabýval otázkami proč a jakým způsobem procvičovat v hodinách zeměpisu aktivní a funkční čtení. Náplní tohoto dílu je ukázka výukové hodiny zeměpisu, v rámci které je použita jedna z technik řízeného čtení.

zeměpis ; čtení ; mezipředmětové vztahy ; forma výuky ; funkční čtení ; porozumění textu ; práce s textem ; didaktika ; ukázka

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=100463

Čtení a vzdělanost / [Reading and intelligence] / Václav Mertin -- čeština

In: Učitel'ské noviny -- [CZ] -- Roč. 107, č.31 (2004), s.16-18.

Posilování vzdělanosti není možné bez kvalitních čtenářských dovedností. Pokud se člověk nenaučí porozumět přečtenému, je funkčně negramotný. Rozvinuté čtenářství má tři opěrné sloupy: dovednost číst, dovednost porozumět běžným textům, kritický výběr a kritické posouzení obsahu textů. Vysvětlení potíží ve čtení u dětí s dyslexií a dětí z nepodněného rodinného prostředí. Cesty ke zlepšování čtenář. dovedností, předcházení a napravování potíží ve čtení.

čtení ; čtenářství ; dítě ; práce s textem ; porozumění textu ; funkční gramotnost ; rozvíjení schopností ; rodinná výchova ; dyslexie ; působení ; nedostatek ; náprava

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=101271

Knihovny po studii PISA 2000 / [Libraries after PISA 2000 study] / Birgit Dankert ; [Překl.] Zdeněk Matušík -- čeština

In: Čtenář -- [CZ] -- Roč. 56, č.9 (2004), s.295-298. Pokrač.

Přiblížení studie PISA 2000, které ze zúčastnilo 180 000 žáků z 32 zemí. Mezi hodnocenými ukazateli byla i čtenářská gramotnost. Ta není definována a hodnocena jen jako čisté porozumění textu, ale jako čtenářsky a aplikačně orientované zacházení s texty. Žáci v ČR se nacházejí s 7 těsně pod průměrem OECD. Role knihoven ve volném čase žáků.

gramotnost ; funkční gramotnost ; čtení ; porozumění textu ; kniha ; žák ; knihovna ; volný čas ; čtenářství ; PISA ; Česká republika ; země OECD

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=101498

Čtenářství na víceletém gymnáziu / [Reading skills at upper secondary general school] / Jitka Kmentová -- čeština

In: Kritické listy -- [CZ] -- , č.16 (2004), s.4-5.

Zkušenosti z výuky literatury na víceletém gymnáziu. Potřeba dovedností číst s porozuměním a rozvíjet svou osobnost prostřednictvím literatury. Možnost využití tzv. knižních klubů ve výuce (studenti zastávají různé role vztahující se k přečtenému textu). Atraktivita adaptace textu (např. dramatizace, přepis do části filmového scénáře nebo dokonce zhudebnění). Zařazení tzv. literárního muzea (studenti prostudují osobnost a dílo některého spisovatele a mají za úkol zprostředkovat výsledky svého bádání ostatním). Důležitá složka výchovy ke čtenářství - podněcování diskusí o přečtených knihách.

víceleté gymnázium ; čtenářství ; zájem ; literatura ; výuka ; porozumění textu ; práce s textem ; vyučovací metoda ; motivace ; výchovné působení

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=101697

Čtení v hodinách zeměpisu / [Reading in geography lessons] / Díl 3. Dana Řezníčková. -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 7

In: Geografické rozhledy : Výuka a popularizace geografie, ekologická výchova -- ISSN 1210-3004 [CZ] -- Roč. 14, č. 1 (2004/2005), s. 14-15.

Ve výuce zeměpisu je nutné vytvářet podmínky, za kterých si žák postupně uvědomuje svůj učební styl a učí se učit na bázi geografického poznání. Náplní tohoto dílu je představit další čtyři ukázky možných metod (technik) aktivního a funkčního čtení v hodinách zeměpisu: metoda SQ3R, metoda V-CH-D, metoda SQ3R a internet a metoda Odpověď-otázka.

zeměpis ; čtení ; funkční čtení ; mezipředmětové vztahy ; práce s textem ; porozumění textu ; forma výuky ; didaktika ; metodika ; strategie učení ; ukázka

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=102614

City & Guilds Pitmans Qualifications - ESOL - Čtení s porozuměním / [City and Guilds Pitman Qualification ESOL - Reading and Comprehension] / Helena Šrůtková -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 4

In: Cizí jazyky : Časopis pro teorii a praxi -- ISSN 1210-0811 [CZ] -- Roč. 48, č. 4 (2004/2005), s. 139-141.

Stručný metodický rozbor části jazykové zkoušky, která testuje čtení s porozuměním - zahrnuje komunikativní jazykové činnosti spojené s recepcí. Požadavky na kandidáta, zaměření jednotlivých úloh, časový rozvrh zkoušky. Tři typy úloh, které jsou součástí čtení s porozuměním: charakteristika úloh, ukázky jednotlivých úkolů.

jazykové vzdělávání ; jazyková výuka ; cizí jazyk ; angličtina ; zkouška ; obsah zkoušky ; čtení ; porozumění textu ; City & Guilds Pitmans Qualifications - ESOL - Čtení s porozuměním

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=105396

Ke strategii výuky dějepisu / [Strategy of history teaching] / Dagmar Hudecová -- čeština

In: Společenskovědní předměty : čtvrtletník pro pedagogy základních a středních škol -- [CZ] -- Roč. 5, č. 2 (2005/2006), s. 17-20.

Snahy o posun vyučovacích strategií v rámci výuky dějepisu od metod vedoucích k reprodukci předávaných poznatků k produktivním metodám evokujícím samostatné myšlení žáka. Jak správně pracovat s textem, jak objasňovat neznámé pojmy, jak rozvíjet samostatné uvažování žáka a jeho schopnosti interpretace textu. Zpracování samostatné písemné práce jako nejvyšší forma práce s textem. Úloha a nejvhodnější délka mluveného projevu (výkladu) učitele v hodině dějepisu.

výuka ; dějepis ; vyučovací metoda ; práce s textem ; porozumění textu ; interpretace ; písemná práce ; samostatná práce ; žák ; výklad

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=107818

Čtení v hodinách zeměpisu / [Reading in geography lessons] / Dana Řezníčková -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 1

In: Geografické rozhledy : Výuka a popularizace geografie, ekologická výchova -- ISSN 1210-3004 [CZ] -- Roč. 15, č. 1 (2005/2006), s. 14.

Tento článek, zaměřený na aktivní a funkční čtení, vysvětluje podstatu dalších možných metod a navazuje na předchozí tři články s podobnou tematikou (vyšly v minulých ročnících GR). Využití článků bude efektivní a funkční, když se jejich prostřednictvím realizuje koncepce kladoucí důraz na porozumění určitým zeměpisným tématům, ale i na osvojování škály dovedností spojených s využíváním různých zdrojů informací. Ukázka s využitím techniky zvané "Poslední slovo patří mě" a tzv. "Podvojného zápisu" do čtenářského deníku.

zeměpis ; čtení ; výuka ; forma výuky ; funkční čtení ; porozumění textu ; práce s textem ; práce s informacemi ; mezipředmětové vztahy ; ukázka

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=108320

Recitace (nejen) na ZUŠ, její podoby a možnosti : [Recitation (not only) in basic art school, its styles and possibilities: way from literary work to a certain shape] / cesta od literární předlohy k tvaru / [pokračování z č. 6/2006]. Ema Zámečnicková. -- čeština

In: Talent : měsíčník pro učitele a příznivce základních uměleckých škol -- ISSN 1212-3676 [CZ] -- Roč. 8, č. 7 (2005/2006), s. 10-12.

Autorka se věnuje metodice rozboru vybraného textu a jeho porozumění. Bez pochopení stavby a smyslu textu by děti neměly přednášet. Žák - recitátor, který postupně vniká do hloubky textu studiem i vytvářením představy, postupně v hrubých rysech a později v jemnějších a až detailních rysech, zachycuje do své paměti automatický básnický text, aniž se ho kdy musí nezbytně učit nebo doučovat mechanickou pamětí. Uveden krátký "scénář", jak s žáky při rozboru textu postupovat.

recitace ; práce s textem ; porozumění textu ; žák ; literární výchova ; ústní projev ; rozvíjení schopností ; metodika ; ukázka ; základní umělecká škola ; přednes

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=196862

E-learning pro sluchově postižené žáky / [] / Alexandr Zvonek -- čeština

In: Gong : časopis pro občany s vadami sluchu -- ISSN 0323-0732 [CZ] -- Roč. 35, č. 3 (2006), s. 6.

E-learning patří k velmi perspektivním metodám vzdělávání neslyšících. Proto sdružení Labyrint Brno předložilo a od roku 2005 začalo realizovat projekt "E-learning pro sluchově postižené žáky". Cílem je podpořit rozvoj dovedností neslyšících dětí v oblasti využívání nejmodernějších výpočetních technologií, zvýšit jejich počítačovou gramotnost a přispět k jejich většímu informačnímu rozhledu. Dále jim má pomoci k zdokonalení psané podoby českého jazyka a lepšímu porozumění psanému textu. Projekt je určen žákům 2. stupně Základní školy pro sluchově postižené v Brně.

sluchově postižený ; neslyšící ; žák ; vzdělávání ; speciální škola ; základní škola ; druhý stupeň ; e-learning ; výukový software ; počítačová gramotnost ; informační technologie ; porozumění textu ; psaný jazyk ; vzdělávací projekt ; E-learning pro sluchově postižené žáky ; Brno

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=197199

Když se čte po písmenkách / [When one reads letter after letter] / Miroslava Čížková ; [Redaktor] Jaroslava Štefflová -- čeština

In: Učitel'ské noviny : týdeník pro učitele a přátele školy -- ISSN 0139-5718 [CZ] -- Roč. 109, č. 13 (2006), s.13.

Učitelka Bolevecké základní školy v Plzni vydala v roce 2005 slabikář s názvem Čtení 1 pro prvňáčky. Je to jakýsi "písmenkář", podle něhož se děti neučí číst po slabikách, ale po jednotlivých písmenech. Tato učebnice používá znovuobjevenou analyticko - syntetickou metodu bez tvorby slabik. Zkušenosti s touto metodou jsou vesměs pozitivní. Děti se učí číst nejen rychleji, ale hlavně s porozuměním.

slabikář ; výuka ; čtení ; počáteční čtení ; vyučovací metoda ; technika čtení ; porozumění textu ; základní škola ; analyticko-syntetická metoda ; ročník 1

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=200870

Multikulturní výchova a metody tvořivé dramatiky v přípravě budoucích učitelů literární výchovy / [Multicultural education and methods of creative drama in preparation of preservice literary education teachers] / Ladislava Lederbuchová -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 8

In: Český jazyk a literatura -- ISSN 0009-0786 [CZ] -- Roč. 56, č. 3 (2005/2006), s. 118-124.

Multikulturní výchova (MV) v horizontálním a vertikálním rozměru. Kultura a kulturní archetypy. Úkoly vysokoškolské disciplíny didaktiky literární výchovy. Význam práce s textem pro MV (např. interpretace textu Triana a Corrida od K. Čapka nebo Býčí zápasy od F. Nepila), studentské návrhy interpretačních úkolů pro žáky. Metody tvořivé dramatiky založené na identifikačních a empatických procesech prožívání a hodnocení významů literárního textu.

multikulturní výchova ; výuka ; vyučovací metoda ; literární výchova ; literatura ; práce s textem ; rozbor textu ; porozumění textu ; dramatická výchova ; dramatizace ; didaktika ; student učitelství

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=201426

K analýze proslovu na střední škole / [] / Karel Dvořák -- čeština

In: Český jazyk a literatura -- ISSN 0009-0786 [CZ] -- Roč. 56, č. 3 (2005/2006), s. 125-127.

Postupy jazykového rozboru a ukázka analýzy textu projevu V. Havla (Přivítání papeže Jana Pavla II. na letišti v Praze dne 21. 4. 1990) žáky maturitní třídy Biskupského gymnázia v Českých Budějovicích. Žakovské úkoly, např. určení komunikační situace v projevu, téma proslovu aj., výpovědi žáků.

čeština ; výuka ; sloh ; vyučovací metoda ; práce s textem ; analýza ; porozumění textu ; gymnázium

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=201427

Porozumění textu aneb v čem je zakopán pes / [Understanding of text, or where the snag is] / Monika Šebková, Jaroslava Kosová -- čeština

In: Český jazyk a literatura -- ISSN 0009-0786 [CZ] -- Roč. 56, č. 4 (2005/2006), s. 168-172.

Vymezení porozumění textu. Hlavní příčiny neúspěchu českých žáků ve výzkumu PISA z r. 2000, problematika čtenářské gramotnosti. Analýza několika vybraných učebnic českého jazyka pro 6. ročník ZŠ, zda obsahují úlohy, které se opírají o dovednosti čtenářské gramotnosti (získávání informací, interpretace, posouzení a porozumění textu). Postup učitele při práci s textem, příprava úloh různého typu. Tři fáze práce: příprava, vlastní čtení a reflexe včetně reakce. Soubor inspirativních textů a postupů nabízí publikace I. Kramplové a kol. Netradiční úlohy aneb čteme s porozuměním (Praha 2002, UIV).

čeština ; výuka ; vyučovací metoda ; práce s textem ; analýza ; porozumění textu ; čtenářství ; čtení ; žák ; základní škola ; učebnice ; metodika ; PISA ; ročník 6

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=202672

Učebnice přírodopisu a jejich obtížnost / [Natural science textbooks and their difficulties] / Libuše Hrabí -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 9

In: Pedagogická orientace -- ISSN 1211-4669 [CZ] -- Roč. 2005, č. 3 (2005), s. 118-122.

V článku jsou obsaženy poznatky o hodnocení náročnosti výkladových textů šesti současných českých učebnic přírodopisu pro 6. ročník základních škol. Analýzy textů byly provedeny vlastním postupem.

učebnice ; přírodopis ; text ; porozumění textu ; základní škola ; hodnocení ; obsahová analýza ; pedagogický výzkum ; ročník 6

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=203638

Cesty k porozumění v literární výchově [Ways to understanding in literature lessons] / -- čeština

In: Moderní vyučování : Časopis pro nové programy v českém základním školství -- ISSN 1211-6858 [CZ] -- Roč. 12, č. 6 (2006), s. 6-7.

Další inspirace z konference Kurikulární reforma ve škole pořádané o.s. AISIS a Nadačním fondem pro vzdělávání Mezinárodní školy v Praze. Ukázky jsou zaměřené na porozumění literárnímu textu.

literární výchova ; dílo ; porozumění textu

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=205203

Čtení v hodinách zeměpisu / [Reading in geography lessons] / Díl 5. Dana Řezníčková. -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 9

In: Geografické rozhledy : Výuka a popularizace geografie, ekologická výchova -- ISSN 1210-3004 [CZ] -- Roč. 16, č. 4 (2006/2007), s. 14.

Tento příspěvek navazuje na články v minulých ročnících Geografických rozhledů (viz seznam literatury), které přinášely konkrétní návody, jak prostřednictvím studia geografických témat záměrně procvičovat čtení s porozuměním. Od prvního příspěvku, který se touto problematikou zabýval, uběhly již tři roky. Z tohoto důvodu se autorka, dřív než uvede další konkrétní náměty, stručně vrací alespoň k základním východiskům.

zeměpis ; čtení ; výuka ; práce s textem ; porozumění textu ; mezipředmětové vztahy ; funkční čtení

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=208975

Efektivní výuka ke čtenářské gramotnosti vyžaduje práci s čtenářskými dovednostmi / [Effective education to reading literacy requires work with readers' skills] / Hana Košťálová -- čeština

In: Kritické listy : čtvrtletník pro kritické myšlení ve školách -- ISSN 1214-5823 [CZ] -- Roč. 2007, č. 27 (2007), s. 4-6.

Pohled na čtení a jeho podstatu se v průběhu věků měnil a s ním se měnil i přístup k výuce čtení. Se čtením souvisí pojem gramotnost. V současnosti pojem gramotnost zahrnuje interakci mezi požadavky společnosti a kompetencemi jedince. Stálým vývojem a zpřesňováním prochází pojetí čtenářské gramotnosti. Definice čtenářské gramotnosti dle výzkumu OECD PISA - schopnost porozumět psanému textu, přemýšlet o něm a používat jej k dosahování určitých cílů, k rozvoji vlastních schopností a vědomostí a k aktivnímu začlenění do života společnosti. Uvedení sady základních čtenářských dovedností.

porozumění textu ; čtení ; výuka ; efektivnost vzdělávání ; gramotnost

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=209140

Dovedeme v dějepise číst s porozuměním? / [Can we read in history with understanding?] / František Prokop -- čeština

In: Kritické listy : čtvrtletník pro kritické myšlení ve školách -- ISSN 1214-5823 [CZ] -- Roč. 2007, č. 27 (2007), s. 27-28.

Uvedení možností, jež mohou výuku dějin zpříjemnit (čtení v historických materiálech, kronikách, denících, dopisech). Cílem výuky je, aby žák uměl odpovědi nalezené v textu transformovat do svého jazyka. Další možné aktivity: 1. Žákův vlastní popis historické osobnosti podle obrázku a srovnání se skutečností. 2. Reportáž se zachycením událostí podle vhodné scény z historického filmu.

dějepis ; výuka ; čtení ; porozumění textu ; kvalita vyučování ; žák ; zájem

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=209184

Hledání identity ve virtuálních a fragmentárních světech médií / [Seeking identity in virtual and fragmentary worlds of media] / Zdeněk Jonák -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 21

In: Čtenář : Měsíčník pro práci s knihou -- ISSN 0011-2321 [CZ] -- Roč. 59, č. 10 (2007), s. 274-280.

Mladá a nejmladší generace se v současné době uplatňuje v prostředí virtuální reality s větší jistotou než generace dospělých. Informační gramotnost jako generační problém. Narůstající "digitální propast" mezi mladší a starší generací. Problém virtuální identity. Podpora klasické čtenářské a širěji pojaté informační gramotnosti v RVP.

informační gramotnost ; počítač ; nové technologie ; mládež ; dospělý ; komparace ; identita ; volný čas ; porozumění textu ; rámcový vzdělávací program ; virtuální realita

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=209755

Čteme a učíme se spolu s evropskými dětmi / [We read and learn together with European children] / Ivana Křížková -- čeština

In: Školství -- ISSN 1210-8316 [CZ] -- Roč. 16, č. 3 (2008), s. 7.

Seznámení s programem partnerství jedné základní a mateřské školy se školami v Itálii a Španělsku, který byl realizován v rámci programu Comenius. Cíl projektu: poznat život dětí v partnerských zemích a zlepšit čtenářskou gramotnost dětí prostřednictvím činností inspirovaných pohádkami. Angličtina jako prostředek komunikace partnerských škol, zvládnutí základních slovíček a frází v italštině a španělštině.

mezinárodní spolupráce ; projekt ; partnerství škol ; mateřská škola ; základní škola ; čtenářství ; porozumění textu ; jazyková dovednost ; rozvíjení schopností ; COMENIUS ; Itálie ; Španělsko

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=211297

Jak na besedy se spisovateli? / [How to organize debates with writers?] / Eva Perglerová -- čeština

In: Literární noviny -- ISSN 1210-0021 [CZ] -- Roč. 19, č. 3 (2008), s. B přílohy Školní noviny.

Inspirativní ukázka, jak jsou připravovány besedy se spisovateli v hodinách českého jazyka v První jazykové základní škole v Praze 4. Škola se snaží docílit toho, aby žáci sami dokázali vymyslet originální otázky, aby besedy s autory knih nebyly pouhým cílem, ale spíše prostředkem vedoucím k rozvíjení čtenářských dovedností žáků (tj. porozumění čtenému textu a zamyšlení se nad jeho obsahem).

čeština ; výuka ; beseda ; spisovatel ; žák ; aktivní metoda ; práce s textem ; porozumění textu ; rozvíjení schopností ; základní škola ; ukázka

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=211543

Se čtenářskou gramotností to vůbec není špatné : [Reading literacy is not bad at all] / výroční zpráva ČŠI přichází s překvapivým zjištěním / Lukáš Doubrava -- čeština

In: Učitelství : týdeník pro učitele a přátele školy -- ISSN 0139-5718 [CZ] -- Roč. 111, č. 1 (2008), s. 12-13.

Z výroční zprávy České školní inspekce (ČŠI) pro rok 2007 vyplývá, že stav čtenářských dovedností žáků základních a středních škol není nijak špatný. Žáci dokáží ve zkratce převyprávět text a formulovat jeho hlavní myšlenky. Je to pravděpodobně tím, že učitelé (na základě alarmujících výsledků PISA 2006 v oblasti práce s textem) zvolili lepší metody. Mnohem hůř je na tom informační gramotnost žáků základních škol. ČŠI zjistila, že téměř 22 % ZŠ nemá možnost připojení k internetu.

výroční zpráva ; školství ; inspekce ; čtení ; porozumění textu ; práce s textem ; práce s informacemi ; informační gramotnost ; Internet ; zlepšení ; nedostatek ; žák ; základní škola ; střední škola ; 2007

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=211617

Mluvití stříbro, o knihách zlato / [Speaking is silver, speaking about books is golden] / Eva Perglerová -- čeština

In: Literární noviny -- ISSN 1210-0021 -- Roč. 19, č. 4 (2008), s. A, C přílohy Školní noviny.

Autorka představuje jednu z aktivit projektu "Rozvoj dětského čtenářství na druhém stupni základní školy", kterou používají v literární výchově na První jazykové základní škole v Praze 4, tj. mluvní cvičení. Popisuje, jak tato činnost výrazně podporuje čtenářskou dovednost žáka, který je brzy schopen o přečtené knize mluvit, text zhodnotit a svým vyjádřením upoutat pozornost spolužáků. Uvádí příklad kritérií úspěšnosti mluvních cvičení, která žáci v hodinách literatury používají.

literární výchova ; literatura ; ústní projev ; práce s textem ; porozumění textu ; čtenářství ; hodnotící kritérium ; základní škola ; druhý stupeň ; vzdělávací projekt ; Rozvoj dětského čtenářství na druhém stupni základní školy
http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=212074

Učíme se učit : [We learn to learn: bad marks don't mean the child is incapable] / špatné známky neznamenají, že dítě na školu nemá / Kateřina Lipinská -- čeština

In: Děti a my : časopis pro rodiče, učitele a pracovníky pomáhajících profesí -- ISSN 0323-1879 -- Roč. 38, č. 3 (2008), s. 22-23.

Důvodem školních neúspěchů může být, že se dítě neumí učit. Rodiče by měli umět dítěti poradit. V textu nás autorka seznamuje s metodami učení podle typu dítěte - vizuální, auditivní, kinetický. V příloze ukázka mnemotechnických pomůcek.

žák ; postoj žáka ; porozumění textu ; paměť ; proces učení ; typologie ; vizuální učení ; rodičovská role ; klasifikace ; doučování ; strategie učení ; školní neúspěch ; pomoc ; auditivní metoda

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=238899

Hodnocení v dějepise / [Evaluation in history teaching] / Peter Sokol -- čeština

In: Kritické listy : občasník pro kritické myšlení -- ISSN 1214-5823, -- Roč. 2008, č. 29 (2008), s. 35-39.

Cílem výuky v hodinách dějepisu autora článku bylo rozvíjení následujících dovedností prostřednictvím historických témat: čtení s porozuměním, propojování získaných znalostí a jejich využití v nových kontextech, rozvoj dovednosti srozumitelně a logicky se vyjadřovat, spolupráce žáků a zapojení v hodině.

výuka ; dějepis ; porozumění textu ; informační gramotnost ; aktivní metoda ; hodnocení

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=240180

Hodnocení, klasifikace a stěžejní hodnocené činnosti v ČJ : [Evaluation, marking and basic activities under evaluation in Czech language classes: series to Czech language teaching] / seriál k výuce češtiny / Miloš Šlapal -- čeština

In: Kritické listy : občasník pro kritické myšlení -- ISSN 1214-5823, -- Roč. 2008, č. 29 (2008), s. 44-45.

Zhoršující se výsledky žáků v mluvnických pracích a diktátech. K příčinám patří snížená úroveň čtenářské gramotnosti, poruchy soustředěnosti a především ztráta smyslu využití mnoha těžkých a abstraktních mluvnických pojmů. V českém jazyce je nejdůležitější naučit žáky mluvit, psát a číst na vyšší vědomé úrovni, formulovat své myšlenky slovně i písemně, spolupracovat a vycházet s ostatními. Referáty o knize a dovednosti, které tím žáci rozvíjejí.

čeština ; výuka ; jazyková výuka ; cíl výuky ; gramatika ; diktát ; úroveň vědomostí ; porozumění textu ; hodnocení ; klasifikace

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=240184

Česká školní inspekce zjišťuje a hodnotí podporu rozvoje čtenářské gramotnosti ve školách / [Czech school inspection controls and evaluates support of the development of text comprehension in schools] / Dana Musilová -- čeština

In: Kritické listy : občasník pro kritické myšlení -- ISSN 1214-5823, -- Roč. 2008, č. 29 (2008), s. 55-56.

Česká školní inspekce se cíleně zabývá sledováním rozvoje čtenářské gramotnosti žáků základních a středních škol. Čtenářská gramotnost je základním a nezbytným předpokladem úspěšného celoživotního vzdělávání občanů. Školní inspektoři hodnotili činnost vedení škol, personální a materiální podmínky vzdělávání, jeho průběh a výsledky. Sledovali práci žáků v hodině a rozvíjení jejich čtenářských dovedností. Zaznamenání příkladů účinné podpory čtenářství žáků.

inspekce ; základní škola ; čtenářství ; čtení ; rozvíjení schopností ; kontrola výkonu ; porozumění textu

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=240230

Čtenářská gramotnost žáků 1. stupně základní školy / [Reading literacy of primary school pupils] / Veronika Najvarová -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 26

In: Pedagogická orientace -- ISSN 1211-4669 -- Roč. 2008, č. 1 (2008), s. 7-21.

Příspěvek představuje výzkum čtenářské gramotnosti žáků 1. stupně ZŠ, který byl realizován ve školním roce 2005/06 na vybraných brněnských základních školách. Teoretická východiska, definice a charakteristika funkční a čtenářské gramotnosti. Velký vliv na rozvoj čtenářské gramotnosti mají osobnostní charakteristiky žáka, zejména jeho sebehodnocení a zájem o čtení. Význam rodinného prostředí a předčítání dětem v dětství. Z výzkumu také vyplývá, že učitelé nepodporují aktivní práci žáků s textem.

porozumění textu ; žák ; základní škola ; pedagogický výzkum ; první stupeň

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=240237

Čtení v hodinách zeměpisu / [Reading in geography lessons] / Díl 6. Dana Řezníčková. -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 10

In: Geografické rozhledy : výuka a popularizace geografie, ekologická výchova -- ISSN 1210-3004 -- Roč. 18, č. 1 (2008/2009), s. 14, 20.

Text navazuje na předcházející články v minulých ročnících Geografických rozhledů. V nich byla shrnuta základní východiska a zároveň navrženy konkrétní náměty, jak prostřednictvím geografických témat procvičovat čtení s porozuměním. Tento díl se zaměřuje na aktivní čtení odborného textu.

zeměpis ; čtení ; výuka ; porozumění textu ; práce s textem ; funkční čtení ; mezipředmětové vztahy ; odborný text

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=244505

Pojmy v učebnicích zeměpisu a jejich přiměřenost věku žáků / [Concepts in geography textbooks and their adequacy to pupils' age] / Petr Knecht -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 22

In: Pedagogická orientace -- ISSN 1211-4669 -- Roč. 2008, č. 2 (2008), s. 22-36.

V první části výzkumu byla provedena analýza učebnic zeměpisu pro ZŠ pocházejících z osmi vydavatelství. Dále bylo zkoumáno porozumění 140 pojmům nejčastěji uváděným na vzorku žáků 9. ročníku. Ve třetí fázi se autor zaměřil na žákovské hodnocení verbální didaktické reprezentace těchto pojmů v učebnicích, které byly z hlediska porozumění hodnoceny jako nejvíce problematické.

učebnice ; zeměpis ; analýza ; pedagogický výzkum ; porozumění textu ; základní škola ; pojem ; porozumění ; ročník 9

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=244709

Podpora čtenářství? : [Support of reading?: it's still not sufficient] / stále nedostačuje -- čeština

In: Rodina a škola : časopis pro všechny rodiče a učitele -- ISSN 0035-7766 -- Roč. 55, č. 10 (2008), s. 12.

Informace o stavu čtenářské gramotnosti českých dětí. I přes snahu o rozvoj čtenářské kompetence vykazují naši žáci nevyrovnané a podprůměrné výsledky. Nakladatelství Fraus vydává novou edici Čti+. Součástí projektu je webová podpora s metodickými materiály pro rodiče i pedagogy, ale hlavně doplňkové aktivity pro děti.

dítě ; porozumění textu ; čtenářství ; vývoj dítěte ; didaktika ; metodická příručka ; nakladatelství ; projekt ; portál ; Nakladatelství Fraus ; 2008

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=245702

Mezinárodní výzkumy čtenářské gramotnosti a výsledky žáků v ČR / [International research on reader literacy and results of Czech pupils] / Josef Basl -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 3

In: Čtenář : měsíčník pro práci s knihou -- ISSN 0011-2321 -- Roč. 60, č. 12 (2008), s. 383-387.

Problematika čtenářské gramotnosti a způsoby jejího zjišťování v rámci dvou mezinárodních projektů (PISA, PIRLS). Tyto výzkumy proběhly v letech 2000 a 2001. Gramotnost českých žáků v mezinárodním kontextu. Výsledky ukazují (a to i výsledky pozdější) na skutečnost, že čeští žáci ve čtenářské gramotnosti dlouhodobě nedosahují ani průměrných výsledků.

čtení ; porozumění textu ; žák ; měření výkonu ; srovnatelný výkon ; výzkum ; PISA PIRLS ; Česká republika ; čtenářská gramotnost

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=245716

Písemné zkoušky a rovnost šancí [] / -- čeština

In: Zpravodaj. Odborné vzdělávání v zahraničí -- Roč. 18, č. 9 (2007), s. 9-10.

Písemné zkoušky kladou na učně vysoké požadavky po odborné i jazykové stránce. Učňům, kteří nedostatečně ovládají spisovnou němčinu, pomáhají jazykově (textově) optimalizované úlohy. Ukázalo se, že učni s poruchou sluchu a řeči v jazykově optimalizovaných úlohách odpověděli o 20 % rychleji a udělali méně chyb než v obsahově identických úlohách, které optimalizované nebyly. Textová optimalizace tak může vykompenzovat handicap nedostatečně jazykově vybravených učňů.

písemná zkouška ; porozumění textu ; sluchově postižený ; porucha řeči ; rovnost možností ; učňovské školství ; SRN

ABC060

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=246710

Čtení v hodinách zeměpisu / [Reading in geography lessons] / Díl 7. Dana Řezníčková. -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 6

In: Geografické rozhledy : výuka a popularizace geografie, ekologická výchova -- ISSN 1210-3004 -- Roč. 18, č. 2 (2008/2009), s. 14, 19.

Účinné osvojování dovedností rozvíjející aktivní a funkční čtení je spojeno s pochopením smyslu a postaty, a to jak ze strany učitelů, tak žáků. Článek popisuje metody vhodné pro aktivní čtení naučných zeměpisných textů, které kromě potřebného přehledu faktů popisují projevy a vysvětlují principy fungování určitých jevů.

zeměpis ; čtení ; práce s textem ; porozumění textu ; funkční čtení ; výuka ; forma výuky ; práce s informacemi ; mezipředmětové vztahy

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=246755

Porozumění naučnému textu / [Understanding an instructive text] / Hana Košťálová -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 10

In: Kritické listy : občasník pro kritické myšlení -- ISSN 1214-5823, -- Roč. 2009, č. 33 (2009), s. 4-9.

Četba naučných textů v jiných předmětech, než je čeština. Učitel češtiny je většinou neformálním koordinátorem pro rozvoj čtení s porozuměním ve spolupráci mezi členy učitelského sboru. Strategie pro porozumění textu a postupné budování významu textu. Aktivita čtenáře při procesu porozumění. Návod k tomu, jak naučit žáky pokládat otázky k textům.

text ; porozumění textu ; čeština ; čtení ; výuka ; technika čtení ; efektivnost vzdělávání ; role učitele ; metodika
ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=247577

Čtení v přírodovědných předmětech / [Reading in natural science subjects] / Ondřej Hausenblas -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 1

In: Kritické listy : občasník pro kritické myšlení -- ISSN 1214-5823, -- Roč. 2009, č. 33 (2009), s. 10-14.

Průprava ke čtení v předmětech pomáhá žákům získat přístup ke znalostem a jejich pochopení. Žák musí správně přečíst zadání, pečlivě a chápavě číst výkladový text, zkoumat číst texty pramenné. Čtení je jenom složka gramotnosti (i přírodovědné). Učíme žáky, že věcné sdělení má obsahovat tvrzení, pak podat důkazy, rozbor důkazů a na závěr objasnění používající přesného a srozumitelného jazyka.

čtení ; gramotnost ; porozumění textu ; práce s textem ; přírodovědný předmět
ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=247626

Metody pro výuku práce s textem ve společenských vědách / [Methods of instruction of work with text in social science subjects] / Marie Homarová -- čeština

In: Učitelské noviny : týdeník pro učitele a přátele školy -- ISSN 0139-5718 -- Roč. 112, č. 7 (2009), s. 17-18.

Autorka popisuje několik forem práce s písemnými zdroji ve společenských vědách. Všechny uvedené didaktické postupy je možné dále rozvíjet podle strategických záměrů učitelů a podle pokročilosti žáků.

společenských věd ; společenské vědy ; výuka ; žák ; práce s textem ; porozumění textu ; funkční gramotnost ; rozvíjení schopností ; vyučovací metoda

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=247941

Čtenářské dovednosti a řízené čtení / [Reading skills and directed reading] / Hana Antonínová Hegerová -- čeština

In: Kritické listy : občasník pro kritické myšlení -- ISSN 1214-5823, -- Roč. 2009, č. 34 (2009), s. 31-32.

Informace o metodě řízeného čtení v hodinách literatury na gymnáziu. Snahy o společné sdílení prožitku z díla a vedení k fundovanému čtení s porozuměním. Autorka považuje za důležité čtení celých textů (nejen ukázek) v hodinách. Evokační fáze hodiny - studenti se pomocí klíčových slov zamýšlejí nad názvem povídky, eventuálně celé knihy. Každou část povídky doprovázejí otázky, jimiž usiluje pedagog o hlubší porozumění textu. Upevňování dalších dovedností - shrnutí přečteného textu.

čtení ; výuka ; literatura ; literární výchova ; gymnázium ; cíl výuky ; práce s textem ; porozumění textu
ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=249722

Rozhodující podněty dětského čtenářství / [Decisive impetuses of child readers] / Otakar Chaloupka -- čeština

In: Čtenář : měsíčník pro práci s knihou -- ISSN 0011-2321 -- Roč. 61, č. 6 (2009), s. 203-206.

Děti i mladí lidé v ČR si váží literatury pro její kulturní i životní hodnoty, ale sami čtou jen velmi málo.

Čtenářská kompetence - být schopen číst a stačit na to, co je čteno. Podněty k četbě - důležitá je pravá knížka v pravý čas. "Imprinting" a "primary information theory" - první vtisk, teorie prvního setkání. Jsou důležité pro náš další zájem o danou činnost či obor (zde čtení). Čtenář jako spoluautor díla, jeho vztah ke knize.

knihy ; porozumění textu ; čtenářství ; způsobnost ; působení ; dítě ; mládež ; čtenář ; čtenářské zájmy

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=265467

Nový celorepublikový projekt Čtení a psaní s porozuměním míří do škol / [New national project Reading and Writing Comprehension is approaching schools] / Alena Tučimová -- čeština

In: Týdeník školství [Tištěný text] -- ISSN 1210-8316 -- Roč. 18, č. 1 (2010), s. 7.

Představení projektu, jehož realizátorem je vzdělávací agentura Tvořivá škola a cílem rozvoj komunikačních dovedností dětí včetně čtení a psaní. Hlavní aktivity připravené v rámci projektu: metodické kurzy pro učitele základních škol, založení vzorových tříd v partnerských školách projektu, vydávání metodických publikací, pracovních listů a pomůcek. Metodika čtení a psaní s porozuměním v konceptu Tvořivé školy. Komunikační výchova. Bezplatnost kurzů pro učitele.

čtení ; psaní ; porozumění ; porozumění textu ; rozvíjení schopností ; komunikační schopnost ; vzdělávací projekt ; další vzdělávání učitelů ; metodická příručka ; metodika ; základní škola ; Čtení a psaní s porozuměním

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=270099

Čtení s předvídáním / [Reading with forethought] / Kateřina Šafránková -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Kritické listy : občasník pro kritické myšlení -- ISSN 1214-5823, -- Roč. 2010, č. 37 (2010), s. 16-23.

Čtenářské strategie rozvíjející porozumění textu. Při předvídání čtenáři odhadují a předjímají, co se asi stane v textu dále. Předpovědi by měly být logické a mohou vznikat před četbou i během četby. Učitel má žáky vést ke všímání si struktury příběhu. Předvídání zdatného čtenáře a učitelova pomoc slabým čtenářům. Používání strategií předvídání i v předškolním věku (využití obrázků v knihách).

strategie učení ; čtení ; výuka ; čtenářství ; víceleté gymnázium ; technika čtení ; porozumění textu

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=272139

Přidaná hodnota studia na víceletých gymnáziích ve světle dostupných datových zdrojů / [The added value of studying at multi-year grammar schools in the light of available data sources] / Jana Straková -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 18

In: Sociologický časopis -- ISSN 0038-0288 -- Roč. 46, č. 2 (2010), s. 187-210.

Přehled výzkumů z anglo-americké oblasti na téma diferenciací vzdělávání na druhém stupni. Nejvíce debat v České republice se týká víceletých gymnázií. Odpůrci tvrdí, že odliv žáků snižuje kvalitu vzdělávacího prostředí na základní škole, zastánci jsou toho názoru, že je nutno brzy rozeznat elitu a poskytnout jí patřičné vzdělání. Autorka využila výsledky výzkumu PISA k zjištění vlivu navštěvované školy na výsledky žáka (v oblasti čtenářské gramotnosti a matematických testů).

druhý stupeň ; víceleté gymnázium ; vzdělávání ; diferenciací podle schopností ; prostředí ; elita ; kvalita vzdělání ; prospěch ; komparace ; porozumění textu ; matematika ; Česká republika

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=273353

Budování češtiny u malých neslyšících dětí / [Building the Czech language in little deaf children] / Romana Petráňová -- čeština

In: Info zpravodaj : magazín informačního centra o hluchotě FRPSP -- Roč. 18, č. 2 (2010), s. 7-9.

Autorka článku uvádí několik tipů na různé aktivity, jak učit a rozvíjet češtinu u předškolních a školních neslyšících dětí. Na procvičování a upevňování slovní zásoby a gramatiky zde nabízí např. metodu doplňování slov a znaků k obrázkům, rozbor jednoduchých frází a vět, opakování stejné věty nebo celého textu s obměnou jednoho slova atd.

neslyšící ; sluchově postižený ; předškolní dítě ; malé dítě ; žák ; čeština ; komunikace ; výuka ; dvojjazyčné vzdělávání ; porozumění textu ; práce s textem ; slovní zásoba ; gramatika ; rozvíjení schopností ; vyučovací metoda ; cvičení ; ukázka

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=273445

Čteme s nečtenáři / [We read with non-readers] / Kateřina Šafránková -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Kritické listy : občasník pro kritické myšlení -- ISSN 1214-5823, -- Roč. 2010, č. 38 (2010), s. 16-19.

Seznámení s programem pro čtyř- až pětileté děti s názvem Čteme s nečtenáři. Možnost rozvoje jednotlivých čtenářských strategií a dovedností dětí už ve věku, kdy ještě neovládají techniku čtení. Práce centra Knihy a písmena z programu Začít spolu. Základní informace o knize a zjišťování znalostí dětí o tématu. Rozvíjení čtenářské strategie u nečtenářů. Přerušování hlasité četby, aby se děti mohly do čtení zapojit a učitelka zjistila, jak textu rozumí. Vysvětlování obtížných slov a zadávání vhodných otázek k textu.

čtení ; hlasité čtení ; čtenářství ; předškolní dítě ; práce s textem ; počáteční čtení ; porozumění textu

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=273525

Pro žáka je důležitý dobrý a kvalitní učitel / [Good and quality teacher is most important for a pupil] / Dana Běrová ; [Autor interview] Julie Růžičková -- čeština

In: Moderní vyučování : časopis na podporu rozvoje škol -- ISSN 1211-6858 -- Roč. 16, č. 2 (2010), s. 5-7.

Rozhovor s bývalou ministryní informatiky, dnes konzultantkou v oblasti informačních a komunikačních technologií o úrovni počítačové gramotnosti v současné české společnosti. Nesoulad mezi růstem počítačové gramotnosti a čtenářskou gramotností českých dětí. Možnosti podpory rozvoje informačních technologií ve školách i domácnostech ze strany státu i samotných školských zařízení. Nutnost změny v přístupu ke vzdělávání na základních i středních školách - podpora analytického myšlení, podpora nových technologií výuky, rozvoj přírodních věd. Slabá a silná místa českého vzdělávacího systému. Otázky zavedení školního - pro a proti. Priority, podle kterých se mohou rodiče orientovat při výběru školy pro své dítě. Vysoká odbornost a kvalita učitele jako nezbytná podmínka zlepšení kvality vzdělávání.

systém výchovy a vzdělávání ; kvalita vzdělání ; informační technologie ; inovace ve vzdělávání ; počítačová gramotnost ; porozumění textu ; role učitele

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=274285

Čtenářská a počítačová gramotnost [Reading and computer literacy] / -- čeština

In: Moderní vyučování : časopis na podporu rozvoje škol -- ISSN 1211-6858 -- Roč. 16, č. 2 (2010), s. 8-9.

Srovnání škol v České republice se vzdělávacími institucemi v jiných evropských zemích - velké rozdíly v jednotlivých úrovních. Výsledky výzkumu v rámci projektu PISA z r. 2006, který sledoval kompetence žáků v matematice, přírodních vědách a čtení - v prvních dvou oblastech nadprůměrné až výtečné, v oblasti čtení podprůměrné. Čtenářská gramotnost (čtení textu s porozuměním a schopností jeho interpretace a dalšího zpracování) jako součást funkční gramotnosti (spolu s gramotností matematickou a přírodovědnou, informačními technologiemi a znalostí cizích jazyků) - nezbytná podmínka budoucího úspěšného uplatnění jedince na trhu práce. Nutnost přizpůsobit výuku ve školách těmto požadavkům - systematické zapojení ICT do výuky. Interaktivní tabule, interaktivní učebnice jako prostředek rozvoje funkční gramotnosti.. Konkrétní příklad projektu Čti+ zaměřeného na rozvoj čtenářské gramotnosti - edice vydavatelství Fraus, která obsahuje knihy malého rozsahu, u kterých jsou stavba textu, tematika a slovní zásoba plně podřízeny požadavkům jednotlivých věkových kategorií (úrovni čtenářských schopností). Knyhy jsou zároveň doplněny aktivitami odboženými od obsahu textu (kontrolní otázky, návody, pokusy). Na internetových stránkách jsou ke každému titulu řídány doplňkové materiály. Knihy vznikají za spolupráce s PedF UK.

porozumění textu ; čtenářství ; počítačová gramotnost ; matematika ; přírodní vědy ; úroveň vědomostí ; výzkum ; multimediální systém

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=274286

Pojďme "Začít spolu!" / [Let's "Start Together!"] / Zuzana Svobodová ; [Autor interview] Marie Hrdá -- čeština

In: Moderní vyučování : časopis na podporu rozvoje škol -- ISSN 1211-6858 -- Roč. 16, č. 2 (2010), s. 26-27.

Vzdělávací program Začít spolu (Step by step) jako otevřený didaktický systém orientovaný na dítě, který klade důraz na individuální přístup k dítěti, partnerství rodiny, školy a širší společnosti v oblasti výchovy a vzdělávání. Program představuje pedagogický přístup sojující moderní poznatky pedagogické a psychologické vědy s osvědčenými vzdělávacími postupy. Program učí děti, aby se uměly rozhodnout a zároveň nést důsledky svého rozhodnutí (dítě si volí činnost v centru aktivity a plní dané úkoly). Realizace tohoto programu v MŠ Šibřina - popis práce s dětmi (komunitní kruh, volba center aktivit a úkolů, sebehodnocení dětí apod.). Práce s knihou v rámci rozvoje čtenářské gramotnosti - centrum aktivity s názvem Knihy a písmena - vytváření vztahu ke knize, motivace ke čtení atd.

předškolní dítě ; předškolní výchova ; mateřská škola ; rozvoj osobnosti ; rozvíjení schopností ; čtení ; čtenářství ; porozumění textu ; vzdělávací program ; Začít spolu

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=274366

Naučit se číst s porozuměním není tak snadné, jak se zdá tomu, kdo to umí / [To acquire reading comprehension is not so easy] / Alena Tučimová -- čeština

In: Týdeník školství [Tištěný text] -- ISSN 1210-8316 -- Roč. 18, č. 25 (2010), s. 7.

Informace o projektu Čtení a psaní s porozuměním, který byl zahájen v listopadu 2009. Jeho cílem je aby si žáci základní školy osvojili dovednost číst bez chyb, plynule a s porozuměním, aby rozvíjeli svou slovní zásobu a aby získali kladný vztah ke knihám a čtení, které by se mělo stát jejich vnitřní potřebou a zábavou. Metody, kterými toho lze dosáhnout.

čtení ; psaní ; porozumění ; porozumění textu ; čtenářství ; vyučovací metoda ; technika čtení ; základní škola ; výchovné působení ; vzdělávací projekt ; Čtení a psaní s porozuměním

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=274428

Sady úloh pro rozvíjení čtenářské gramotnosti žáků / [Sets of tasks developing pupils' reading literacy] / Hana Košťálová -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 1

In: Kritické listy : občasník pro kritické myšlení -- ISSN 1214-5823 -- Roč. 2010, č. 40 (2010), s. 17-20.

Sada úloh umožňuje určit, jak žák zvládá zvolené čtenářské dovednosti potřebné k porozumění textu nebo informací z textu. Co musí znát tvůrci těchto úloh. Potřeba jasně stanovit cíle ve čtenářství. Sady úloh budou ověřeny v terénu - bude se více vědět o tom, co žáci doopravdy dokážou, a možná to ovlivní potenciální autory učebnic.

čtenářství ; žák ; porozumění textu ; učebnice ; role učitele ; pedagogický výzkum ; test

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=275907

Čtenářské strategie žáků prvního stupně základní školy / [Reading Strategies of Elementary School Pupils in the Czech Republic] / Veronika Najvarová -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pedagogická orientace -- ISSN 1211-4669 -- Roč. 20, č. 3 (2010), s. 49-65.

Studie uvádí čtenáře do problematiky porozumění čtenému textu jako aktivní činnosti jedince, kterou bychom mohli popsat jako interakci autora a recipienta. Využívání různých technik a strategií umožňuje a usnadňuje porozumění čtenému. Autorka se pokusila definovat kategorie čtenářská strategie a čtenářská dovednost a najít mezi nimi vztah. Představení klasifikace čtenářských strategií rozčleněných podle různých aspektů. Výsledky výzkumu čtenářských strategií žáků 1.stupně ZŠ naznačují, jaké způsoby práce s texty učitelé od žáků vyžadovali a jaké čtenářské strategie žáci na konci prvního stupně používali.

čtenářství ; čtení ; technika čtení ; porozumění textu ; strategie učení ; žák ; základní škola ; první stupeň ; pedagogický výzkum

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=306395

Další propad českých žáků v mezinárodním výzkumu PISA 2009 / [A repeated failure of Czech pupils in the PISA 2009 international study] / Olga Šedivá -- čeština

In: Týdeník školství [Tištěný text] -- ISSN 1210-8316 -- Roč. 18, č. 40 (2010), s. 3.

Zaměření výzkumu PISA 2009 hlavně na čtenářskou gramotnost. Zhoršení výsledků českých 15 letých žáků oproti předchozím šetřením probíhajícím od roku 2000. Pokles z nadprůměrných výsledků v testech matematické a přírodovědné gramotnosti na průměrné a v testech čtenářské gramotnosti dokonce na podprůměrné. Větší podíl chlapců na zhoršení. Zlepšení naopak vykázali žáci speciálních škol. Kroky ministerstva školství ke zlepšení situace.

výsledek výzkumu ; porozumění textu ; matematika ; přírodovědný předmět ; úroveň vědomostí ; žák ; speciální škola ; zlepšení ; školská politika ; PISA ; věk 15

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=306468

Pisa 2009 : [PISA 2009 :: Search for ingenious and simple solution] / hledá se geniální a prosté řešení / Bohumil Kartous -- čeština

In: Rodina a škola : časopis pro všechny rodiče a učitele -- ISSN 0035-7766 -- Roč. 58, č. 1 (2011), s. 21.

Výsledky mezinárodního testování čtenářské gramotnosti, matematiky a přírodních věd PISA 2009 vyvolaly diskusi nad špatnými výsledky českých patnáctiletých žáků oproti ostatním zemím OECD. Ze strany ministerstva školství jsou navrhována okamžitá řešení, ale bez analýzy příčin selhání. Jak podporují systém vzdělávání v zemích, kde žáci uspěli.

test ; porozumění textu ; matematika ; přírodní vědy ; hodnocení žáka ; hodnocení vzdělávacího systému ; analýza ; komparace ; názor ; mezinárodní spolupráce ; ministerstvo školství ; Programme for International Student Assessment ; PISA ; země OECD ; 2009

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=306593

Jak na čtenářskou gramotnost podle výzkumu PISA / [How to manage reading literacy by the PISA research] / Jana Palečková ; ÚIV -- čeština

In: Týdeník školství [Tištěný text] -- ISSN 1210-8316 -- Roč. 19, č. 3 (2011), s. 9-10.

Ukázka dvou testových úloh z výzkumu čtenářské gramotnosti PISA 2009 mezi patnáctiletými žáky. Dovednosti, které mají žáci prokázat, text a čtyři otázky.

porozumění textu ; výzkum ; test ; otázka ; práce s textem ; základní škola ; PISA ; věk 15 ; 2009

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=306684

Výzkum. Nevědí, co čtou [Research. They don't know what they read] / -- čeština

In: Ekonom -- [CZ] -- , č.51/52 (2001), s.54.

Podle mezinárodního výzkumu PISA, kterého se v roce 2000 zúčastnilo 10.000 respondentů ze základních a středních škol, nerozumí žáci našich základních a středních škol různým typům textů v mateřském jazyce a neumějí jej správně interpretovat. Příčiny neúspěchu podle ministra školství - malý počet hodin věnovaný jazykové výchově a chybná organizace výuky. Tradiční problémy českého stylu výuky - pedagogové kladou důraz na osvojování vědomostí a na procvičování rutinních dovedností.

pedagogický výzkum ; srovnávací výzkum ; úroveň vědomostí ; znalost ; školní neúspěch ; jazyková výuka ; test ; výzkum ; porozumění textu ; čtení ; PISA ; Česká republika

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=75856

V českém školství se otvírá propast / [Gap is opening in Czech education system] / Jana Straková ; [Red.] Radka Kvačková -- čeština

In: Lidové noviny -- [CZ] -- Roč. 14, č. 14.XII. (2001), s.18.

Výsledky posledního mezinárodního výzkumu vzdělávacích výsledků OECD (PISA 2000), který zjišťoval úroveň matematické, přírodovědné a čtenářské gramotnosti patnáctiletých žáků. ČR byla mírně nadprůměrná v přírodovědných oborech, průměrná v matematice a mírně podprůměrná v čtenářské gramotnosti (především ve schopnosti porozumění čtenému textu). Rozbor příčin tak nízkého umístění.

matematika ; přírodovědný předmět ; čeština ; práce s textem ; porozumění textu ; žák ; úroveň vědomostí ; dovednost ; znalost ; pedagogický výzkum ; PISA ; Česká republika ; 2000

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=76574

Úroveň čtenářské, matematické a přírodovědné gramotnosti českých patnáctiletých žáků [Level of reading, mathematical and scientific literacy of Czech fifteen-year-old pupils] / -- čeština

In: Učitelství -- [CZ] -- Roč. 105, č.2 (2002), s.15-18.

Výsledky mezinárodního výzkumu OECD PISA 2000, který zjišťoval úroveň čtenářské, matematické a přírodovědné gramotnosti patnáctiletých žáků. V ČR bylo testováno deset tisíc žáků z 250 škol (9.roč. ZŠ, 1.roč. SŠ). V oblasti čtenářské gramotnosti bylo zjišťováno, jak jsou žáci schopni pracovat s textem - tj. text interpretovat, zaujímat k němu stanovisko, vyhledávat v něm informace aj. V čtenářské gramotnosti se naši žáci dostali na 19.místo, tedy k podprůměru.

matematika ; přírodovědný předmět ; porozumění textu ; práce s textem ; úroveň vědomostí ; znalost ; dovednost ; funkční gramotnost ; žák ; pedagogický výzkum ; komparace ; PISA ; Česká republika ; 2000

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=76575

Úprava textu pro čtení s porozuměním / [Modification of a text for reading comprehension] / Eva Souralová -- čeština -- Lit.1

In: Čeština doma a ve světě -- [CZ] -- Roč. 10, č.2/3 (2002), s.190-193.

Sluchově postižené a neslyšící děti mají velmi často problémy s porozuměním čteného textu. Možností, jak jim toto porozumění usnadnit, je jeho úprava. Při úpravě jde vždy o přepis z originálního do cílového jazyka, tedy do češtiny. Nezáleží na tom, jaké jazykové prostředky jsou použity, ale na jejich funkci a na zprostředkování rovnocenných informací. Velmi těžké je rozhodnout, které informace jsou relevantní a které nadbytečné. Zkracování a zjednodušování textu musí být proto promyšlené. Text je třeba doplnit vysvětlivkami a dobře uvážit jejich umístění (pod čáru, na vedlejší stránku apod.). Množství a způsob zpracování vysvětlivek (možnost použití obrázků) závisí na vypělosti čtenáře.

neslyšící ; sluchově postižený ; čtení ; porozumění textu ; práce s textem ; dítě

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=80720

Začínající čtenář se sluchovým postižením a pohádky / [Beginning readers with impaired hearing and fairy tales] / Eva Rádlová -- čeština -- lit.2

In: Čeština doma a ve světě -- [CZ] -- Roč. 10, č.2/3 (2002), s.193-195.

Pravidla pro úpravu pohádek pro začínající čtenáře se sluchovým postižením. Problémy, které se mohou vyskytovat u kumulativních, legendárních, realistických, umělých a lidových pohádek. Úprava nesmí setřít původní literární hodnotu díla. Zkracování a rozšiřování textu. Vysvětlivky neznámých a obtížných slov.

neslyšící ; sluchově postižený ; dítě ; čtení ; porozumění textu ; práce s textem ; pohádka

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=80722

Využití metody sémantického diferenciálu v literární výchově / [Usage of semantic differential method in literature teaching] / Jaroslav Vala -- čeština -- lit.5

In: Pedagogická orientace -- [CZ] -- , č.1 (2003), s.81-89. Pokrač.

Stat' se zabývá možnostmi experimentálního zkoumání výsledků čtenářské recepce lyrické poezie. Popisuje proces konstrukce výzkumného nástroje vycházejícího z metody sémantického diferenciálu C.Osgooda. Cílovou skupinou respondentů jsou studenti ve věku 15-20 let. Výsledky výzkumu mají přispět k lepšímu poznání čtenářských preferencí a kompetencí studentů a nabídnout učitelům cestu k zefektivnění vyučování literatury.

literární výchova ; výuka ; vyučovací metoda ; práce s textem ; porozumění textu ; poezie ; výzkum ; vnímání ; adolescent

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=84645

Vlastní názor se ve škole neučí / [School does not teach children to have their own opinion] / Martina Šrámková -- čeština

In: Lidové noviny -- [CZ] -- Roč. 16, č. 7.VIII. (2003), s.15, 18.

Rozdíly mezi trávením volného času u venkovských dětí a dětí z velkých měst. Negativní vlivy městského prostředí - tzv. "kultura ulice" (vandalismus, kriminalita, drogy), dětské gangy. Selhávání českých dětí ve čtenářské gramotnosti (podle výzkumu OECD děti sice zvládnou text přečíst, nedokážou z něj ale vybrat důležité informace ani předložená tvrzení kriticky posoudit. Vliv rodinného zázemí a výše vzdělání rodičů na školní úspěšnost dítěte.

dítě ; volný čas ; venkov ; město ; kriminalita ; práce s textem ; žák ; funkční gramotnost ; porozumění textu ; výzkum ; rodinné prostředí ; rodiče ; stupeň vzdělání ; školní úspěšnost ; působení

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=84958

Ukázkové úlohy z mezinárodních srovnávacích testů pro patnáctileté žáky [Sample problems from international comparative tests for 15 year old pupils] / -- čeština

In: Školství -- [CZ] -- Roč. 12, č.17 (2004), s.7.

Dvě úlohy z oblasti biologie z mezinárodních srovnávacích testů PISA pro patnáctileté žáky se zabývají vývojem ekosystémů při porušení potravního řetězce. Žáci mají na základě informativního schématu a doprovodného textu formou výběru odpovědi určit, jaké následky pro potravní řetězce bude mít vyhynutí určitých organismů.

biologie ; ekologie ; řešení úloh ; test schopností ; porozumění textu ; práce s textem ; práce s informacemi ; PISA ; věk 15

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=88587

Znalost a užívání tradiční frazeologie u mládeže : [Knowledge and use of traditional phraseology among youth: 20 years ago and now] / před dvaceti lety a nyní / Marie Čechová -- čeština -- Obsahuje bibliografické odkazy: 4

In: Český jazyk a literatura -- ISSN 0009-0786 [CZ] -- Roč. 55, č. 4 (2004/2005), s. 161-168.

Výzkum znalosti frazeologie mezi mládeží; analýza učebnic, pohovory s žáky a učiteli, dotazníky pro žáky 7. - 9. tříd základní školy a pro střední školy, pro účastníky finále Olympiády v českém jazyce, pro vysokoškoláky i učitele. Dotazník, který byl východiskem zkoumání, obsahoval různé typy frazémů: rčení, pořekadla, pranostiky a přísloví. Zkoumala se znalost, porozumění, rozsah i schopnost využívání frazémů v textu. Ukázky, výsledky výzkumu.

čeština ; lingvistika ; frazeologie ; práce s textem ; rozbor textu ; porozumění textu ; výzkum ; základní škola ; střední škola ; vysoká škola ; znalost ; lidová slovesnost

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=196711

Ve čtenářské gramotnosti nám "ujíždí vlak" / [We are falling behind in reading literacy] / Markéta Grulichová -- čeština

In: Týdeník školství [Tištěný text] -- ISSN 1210-8316 -- Roč. 17, č. 8 (2009), s. 5.

Zhoršování čtenářské gramotnosti českých žáků. Velké rozdíly mezi nejslabšími a nejlepšími. Osmileté zkušenosti s tzv. dílnou čtení, celoročním systémem práce vedoucím děti ke čtenářství. Aktivita, které dílna zahrnuje. Rozvíjení čtenářské gramotnosti nemůže být jen úkolem učitelů českého jazyka, ale celé školy.

čtení ; porozumění textu ; čtenářství ; rozvíjení schopností ; výchovné působení ; nedostatek

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=247726